

Muhamed Hadžijamaković

HADŽI AHMED ASIMBEG MUTEVELIĆ

Jedan od znamenitijih i zaslužnih mutevelija Gazi Husrev-begova vakufa u Sarajevu bio je hadži Ahmed Asim-beg Mutevelić. On je sin Mehmed Redžai ef. koji je vršio dužnost mutevelije Gazi Husrev-begova vakufa od 1223-1247/1808-1831. god. Mehmed Redžai ef. je ukopan u groblju zvanom »Čekrekčinica« u Titovoj ulici (Veliki park). Na dužnosti mutevellije naslijedio ga je stariji mu sin Mehmed Rezai ef. i tu dužnost vršio od 1248-1269/1832-1852. godine. Mehmed Rezai ef. bio je derviš Nakšija, jako pobožan i u narodu veoma cijenjen. Kao mutevellija bio je vrlo agiln, kao i otac mu Mehmed Redžai ef. Zadnje četiri godine života, spavao je na kožici.

Krajem maja 1852. godine (1268-1851-52) zadesio je ovaj vakuf i treći požar, ali Mehmed Rezai ef. nije dospio da obnovi izgorjele objekte, jer ga je ubrzo zatekla smrt. Ukopan je u haremu Begove džamije, kraj ulaznih vrata iz ulice Mudželliti.

Hadži Ahmed Asim-beg je rođen 1240/1824. god. Bio je dobar kaligraf i poznavalac pisama, ornamenata i arabeski. Bio je na službi u Gazi Husrev-begovu vakufu kao katib (pisar). Bavio se i poezijom. Dr. Hazim Šabanović ga spominje kao pjesnika.¹⁾ Pjevao je na turskom jeziku. Pjevao je i kronograme. U jednom rukopisu-medžmui (kodeksu)²⁾ nalaze se dvije njegove pjesme, kronogram koji je spjevao svojoj sestri Fatimi i tri kit'e (faksimil 1 i 2) koje donosimo u prevodu:

Ja Rabbena

Olakšaj nam naše želje ja Rabbena, ja Rabbena!
Tebi su poznate naše želje, svaki momenat je jasan, ja Rabbena!
Učini mi dobrotu da mirno umrem, ja Rabbena!
Sa poštovanjem sam posjetio, taj grob, ja Rabbena!
Pejgamberov grob je nurom osvjetljen, ja Rabbena!
U njemu se osjeća džennetski miris, ja Rabbena!
Uslišaj moje želje tako Ti Tvoje dobrote, ja Rabbena!
Naređeno je, Tebi je poznat njegov ugled, ja Rabbena!
Ko me od mojih sljedbenika posjeti, ja Rabbena!
Na Sudnjem danu ću se za njeg zauzeti, ja Rabbena!

¹⁾ Dr. H. Šabanović: Književnost muslimana BiH na orijentalnim jezicima, str. 570.

²⁾ Medžmua-kodeks se nalazi u fondu rukopisa Orijentalnog instituta u Sarajevu, a vodi se pod brojem: 2932 (L 97b i 114b).

Od Tebe se stalno nada Asim, ja Rabbena! Ja Rabbena!
Grca u plaču, oprosti mi moje grijehе, ja Rabbena!

Sakija

KRČMARU! Napuni čašu pića da je ispijem,
Učini mi dobro, daj pića, žedan sam, da se napijem.
Ako mi daruješ pića o krčmaru,
Sa ljubavlju ću ga ispiti, da se potpuno zanesem,
Ako bih popio i kap pića o krčmaru,
Postao bih tvoj bliski zaljubljenik i odani sluga.
Krčmaru! Kome god si darovao makar kap,
Ljubav ga je za tebe vezala, pa da i ja postanem tako vezani rob. Muhamede!
Počasti Asima iz svoje darežljive ruke,
Za ljubav Vječno Živog, daj pića da se napijem.

Kronogram sestri mi Fatimi

Ovosvjetsku kapiju svatko mora napustiti.
Ovo prolazno ni Sulejmanu nije ostavilo vlast.
Srcem i dušom činila je toliko ibadeta,
Dajući otpor nasilju i nepravdi stekla je popularnost.
Njena nafaka (opskrba) je presječena, presjekao je Onaj, koji nafaku daje.
Azraiil ju je posjetio i uzео emanet (dušu),
Sa tom plemenitom rukom Fatima kći Mehmedova,
Prhnu i odleti, uz Božiju pomoć, u Džennet.
Asim izreče tarih, ali treba oduzeti dva.
Neka Milostivi sa svojom dobrotom udijeli Fatimi Džennet! 1264/1847. god.

Kit'a

I kad bih sjedio na ovom svijetu u carskom dvorcu,
Grob je moje zadnje sjedište, neću vječno ostati na ovom svijetu. Iako je moje
srce na ovom svijetu bilo u okovima,
Ako se Allah smiluje, nema brige za ovo ovosvjetsko.

Kit'a

Znaj da se odjeća po običaju kroji od svakojakih skupocjenih tkanina,
To godi duši, ali znaj da su ćefini zadnja moja odjeća.

Kit'a

Bože! Od Tebe želim Džennet,
Moja nada su Tvoje riječi: »Ne gubite nadu!«
Tako Ti dobrote, Bože, smiluj se ti i podari mi!
A ja se stidim zbog svojih grijehа.

Kako se iz samih stihova vidi bio je dobar poznavalac turskog i perzijskog jezika, a i poezija mu je išla od ruke.

Po smrti malodobnog sina Mehmed Reza ef., Mehmeda, 1856. god. h. Ahmed Asimbeg preuzima dužnost mutevellije po jednim izvo-

rima 1272/1855-56., a po drugim 1273/1856-57. godine. Vakuf je zatekao u vrlo teškom stanju. Mnogi objekti su nastradali u požaru, a uz to u vrijeme vladavine Omer-paše Latasa oduzeta je desetina timarima i vakufu, koja je ranije ubirana od zemljišnih posjeda. Time je vakufu nanesena velika šteta i nastale su poteškoće oko izdržavanja pojedinih ustanova kao što su: imaret, musafirhana, medresa, Hanikah, mekteb, džamija. Naročito su to osjetili službenici. H. Ahmed Asim-beg je odmah po preuzimanju dužnosti mutevellije preduzeo korake da se vakufu vrati desetina. 1272/1855-56. godine uputio se u Istanbul i tražio da se sakupljanje desetina u razdoblju od nekoliko godina vrati vakufu. Kada je za to dobio emernamu 1274/1857-58. pristupio je opravci objekata i kupovini nekretnina.

Hadži Ahmed Asim-beg je bio jedan od najaktivnijih mutevellija Gazi Husrev-begova vakufa. Unaprijedio je vakufsku imovinu i vakuf podigao na zavidnu visinu, tako da mu nije bilo ravna u BiH u pogledu upravljanja. Već 1274/1857-58. god. obnovio je musafirhanu, imaret i Hanikah. To se vidi iz kronograma, koji je napisan i isklesan na kamenoj ploči, veličine 40 x 75 cm, u stihu na turskom jeziku. Ova ploča je prvobitno stajala iznad ulaznih vrata musafirhane iz ulice Mudželliti. Sada se čuva u lapidariju Gazine medrese.³⁾

M. E. Kadić⁴⁾ navodi da je ovaj kronogram napisao nepoznati autor. Kronogram u prevodu glasi:

»Između dobrih djela emira svih gazija,
I ovo je jedno djelo od njegovih djela,
Asim se potrudio i sredstva utrošio,
I kod Hanikaha ljepšu musafirhanu podigao.
Nek se uvijek spominje ime Božije,
I dobrotvoru uči i poklanja Fatiha za njegovu dušu.
Izrečen je jedan dževher kronogram,
Sagrađen je veći i ljepši Hanikah od prvobitnog.

1274/1857-58 godine«.

Godina izgradnje musafirhane i Hanikaha izražena je u ovom kronogramu u ebdžea hurufu u posljednjem polustihu, pa preračunata vrijednost daje navedenu godinu. U drugim izvorima kao godina obnove spominje se 1276. godina.

Prvobitna musafirhana sagrađena je prije 1831. na zapadnoj strani džamije, gdje je sada sahat kula i imaret, a sastojala se od četiri sobe za goste i jedne sofe, a ispod tih prostorija bile su štale za konje putnika. Na ovom mjestu u drugoj polovini XVI vijeka sagrađena je sahat kula i imaretski han. H. Ahmed Asim-beg je sagrađio musafirhanu na mjestu gdje se nalazila kafana »Aeroplan« (sa pogledom na Gazi Husrev-begovu ulicu). Ova je musafirhana zatvorena odmah poslije ulaska Austrije u Bosnu 1878. godine.

Prilikom obnove Hanikaha h. Ahmed Asim-beg je sagrađio tekiju-semahanu, koja je ujedno služila kao učionica, zatim predsoblje, so-

³⁾ M. Mujezinović: *Islamska Epigrafika BiH*, I, str. 300.

⁴⁾ M. E. Kadić — *Kronika*, sv. 25, str. 225.

bu za šejha, do nje dva hodnika sa po dvije sobe. Na drugoj strani bila su četiri hodnika sa po dvije sohe. Hodnici su bili na svod, a sobe su imale obični plafon. Ispred soba na drugoj strani bio je trijem sa lukovima koje su nosili kameni stubovi. Dakle pored semahane i šejhove sobe bilo je još dvanaest soba za derviše odnosno učenike. Hanikah je četiri puta gorio: 1697, 1775, 1831. i 1851. god.

H. Ahmed Asim beg je sagradio novu muvekithanu 1257/1858-59. g. M. E. = Kadić⁵⁾ navodi tri kronograma. Dva kronograma nalaze se u Divanu Fadil-paše Šerifovića i njih je obradio M. Mujezinović.⁶⁾ U oba ova kronograma navodi se 1275/1858-59. g. kao godina izgradnje. Dok u trećem kronogramu, koga je sastavio Salih ef. Hadžihusejnović-Muvekit navodi se 1276. godina. Kronogram u slobodnom prevodu glasi:

»Ovaj odabrani dobrotvor Husrev, zapovjednik gazija,
Sa svojim lijepim zadužbinama, učinio je mnogo koristi. Asim se
odmah potrudio da se ova sretna muvekithana podigne.
Rob Sidkija iz srca izreče dževher tarih. Neka duša ispunjena
nurom nađe mjesto u Džennetu

1276. g.«

Prema Muvekitu⁷⁾ h. Asim beg je 1278/1861-62. godine izgradio uz muvekithanu vruće česme sa deset slavina i malu prostoriju, gdje se za njih voda grijala, i time pružio olakšicu ljudima da se u zimskim danima mogu lakše spremati za namaz, a da se ne izlažu nazebi.

Iz kronograma koji se nalazi u Divanu Fadil-paše Šerifovića, a koji se odnosi na izgradnju, odnosno obnovu haremskih vrata iz ulice Čizmedžiluk, vidi se da su tu ranije bila mala tijesna vrata. H. Ahmed Asim-beg je ta vrata zamijenio sa novim širokim i visokim vratima 1278/1861-62. godine.

Prvobitna Gazi Husrev-begova biblioteka bila je u sastavu medrese i služila je za njene potrebe. Na inicijativu Šerif Osman-paše⁸⁾ h.

5) M. E. Kadić: Kronika, sv. 25, str. 224.

6) M. Mujezinović: Islamska epigrafika BiH, knj. I, str. 301-302.

7) Muvekit: Tarihi dijari Bosna, 154b.

8) Topal Serif Osman-paša imenovan je bosanskim namjesnikom 23. 1. 1861. god., a u Sarajevo je došao 18. 2. 1862. god. Ovdje je ostao do 25. 5. 1869. god. Rođen je u jednom selu kod Smirne 1219/1804-5. od oca hadži Šerif-age. Po završetku nauka služio je kao pomorski oficir, zatim je bio u službi kod znamenitog Mehmed-Alije u Egiptu, potom kao valija u više vilajeta, te kao beogradski muhafiz. Umro je u Istanbulu 1874. godine. Bio je veliki pobornik provođenja reformi u Turskoj. U tome je uspijevaio zahvaljujući svojoj spretnosti i sposobnosti. Za vrijeme njegove vladavine u Bosni je sprovedena reforma nizamske vojske, čiji je tvorac bio njegov sekretar Dževdet-paša, a on ju je sam sproveo u djelo. Osman-paša je spjevao 1281/1864-65. godine jedan kronogram od 27 stihova, pisan na debelom papiru veličine 55 x 84 cm., uramljen u staklenom okviru, pisan lijepim ta'lik pismom. Ovaj kronogram je čuvan u Upravi Gazi Husrev-begova vakufa, a kasnije je prenošen u Begovu džamiju i sada se nalazi u pročelju minbera. Osman-paša u ovom kronogramu hvali sultana Abdul-Aziza i govori o ustrojstvu nizamske vojske u Bosni. Kronogram je u prevodu objavio M. Mujezinović u ANALIMA Gazi Husrev-begove biblioteke, knj. VII i VIII, str. 44-45. Muvekit ga je ubilježio u svoju istoriju na turskom jeziku.

Ahmed Asim-beg sagradio je 1280/1863-64. godine jednu prostoriju uz samu džamiju ispod munare veličine 7 x 5 m. U nju su prenesene knjige iz medrese 1863/64. g., što se vidi iz pečata koji je utisnut na knjigama, na kome je urezana godina 1280. Tom prilikom je kreirano mjesto bibliotekara, a nešto kasnije i njegova pomoćnika. Biblioteka je iz ove prostorije preseljena u današnje prostorije 1935. godine, a nešto kasnije ova je prostorija porušena.

Osim ovih prostorija koje je sagradio u haremu, h. Ahmed Asim-beg je sagradio između Gazima i Murat-begova turbeta, sa prednje strane, sobu za turbedara.

U Sarajevu do 1283/1866. godine nije bilo bolnice. Bile su samo ambulante. Te godine se pojavila kolera u Sarajevu i okolici. H. Ahmed Asim-beg je pristupio te godine izgradnji dvije zgrade za mušku i žensku bolnicu u Kučuk Katib mahali, današnja Halidbašića ulica. Ova bolnica je otvorena 8. 10. 1866. g. Prvobitno je imala 32 kreveta. U ovoj su bolnici primani svi bolesnici bez razlike na vjeru, i u najviše slučajeva besplatno liječeni. Troškove bolnice snosio je Gazi Husrev-begov vakuf sve do 1879. godine. Od 1879-1881. godine davala je sarajevska općina vakufu 4.800 kruna, a Finansijsko Ravnateljstvo za BiH oprostilo je vakuf od poreza na ove zgrade. Po okupaciji broj bolesnika se stalno povećavao, a time i izdaci, pa je početkom 1882. Zemaljska vlada preuzela ovu bolnicu, a vakuf joj je davao subvenciju

Prema podacima koje donose njegovi biografi Osman-paša je učinio mnogo dobra. On je bio posljednji veliki turski namjesnik u Bosni. Bio je preduzimljiv, sam je gradio, a davao je i inicijative h. Ahmedu Asim-begu za obnovu objekata, koji su stradali u požaru kao i za izgradnju novih objekata od opće koristi.

Kukavica Mehmed-paša, bosanski valija izgradio je na Baščaršiji 1166/1752. godine sebilj. To je bila četverouglasta zgrada sa kupolom, a nalazila se otprilike na mjestu gdje se sada nalazi tramvajska pruga. Ovaj sebilj stradao je u požaru 1268/1851-52. godine.

Neki Ing. Ešref je na tom mjestu, odnosno na tim zidinama, proširivši ih za 1,5 m. sagradio policijsku stanicu i time nanió velike nevolje čaršiji i putnicima, jer su ostali bez vode. Čaršija se požalila Serif Osman-paši i on je 1286/1868-69. god. uklonio policijsku stanicu i na današnje mjestu izgradio zidani sebilj sa kupolom i pokrio ga olovom. Kod Dervenije ćuprije, u kožarskoj čaršiji, kupio je nekoliko dućana i na njihovu zemljištu sagradio zgradu za policijsku stanicu.

U Ćekrekćijinoj mahali prosjekao je novu ulicu od Baščaršije do Mustaj-pašina Mejdana i dao joj ime »Nova Testa«. To je današnja Kočićeva ulica ili kako je u narodu poznata ulica Tellali. U toj ulici je kupio deset magaza sa petnaest dućana ispred njih i deset soba iznad dućana, sve pod jednim krovom. Ove objekte je po njegovu odlasku iz Bosne, njegov opunomoćenik prodao Gazi Husrev-begovu vakufu za vrijeme uprave h. Ahmed Asim-bega Mutevelića.

Godine 1282/1865. kupio je imanje od nasljednika Imaretlić hadži Atije, kćeri Morića Ali-bega, koje se nalazilo dva km od Sarajeva u selu Dolac. Tu je sagradio moderni ljetnikovac, u kome su se okupljali učeni ljudi i njegovi prijatelji. I ovaj je ljetnikovac prodat po njegovu odlasku iz Bosne, a kupio ga je Dedaga Cengić.

Serif Osman-paša je nastojao da unaprijedi zanatstvo u Bosni. Do 1282/1865. godine nije bilo ni jednog muslimana obučara, pa je on poslao dva mladića u Istanbul da izuče kožarski i obućarski zanat.

Bio je veliki prijatelj sirotinje. Obilno ju je pomagao, a nekima je iz svojih sredstava davao mjesečnu potporu.

od 8.000 kruna godišnje sve do 1894. godine. Vakuf je ovu bolnicu koja je bila jedina u BiH izdržavao iz svojih sredstava šesnaest godina, a četrnaest godina davao subvenciju. U ovim zgradama bila je bolnica do 1. jula 1894. godine. U zgradama bolnice prije drugog svjetskog rata bio je smješten Gajretov muški konvikt.

Iz medžmue Uzunić Esad ef.⁹⁾ saznajemo da je 1292/1875. godine ustanovljeno mjesto drugog imama Begove džamije i da je dozidana munara i sahat kula za 5-6 metara, ustanovljeno je mjesto mudževida (nastavnika za tedžvid). U početku se tedžvid predavao u džamiji, a kasnije je prebačen u medresu i uveden kao stalni predmet. Za njegove uprave je i džamija prebojena.

Muvekit¹⁰⁾ navodi da je 1292/1875. godine donesena »Hrkai šerif« u Sarajevo sa velikom pompom. Ali Saib-paša ju je dopratio iz Istanbula do Mitrovice, a odatle sa deset bataljona vojske i četrnaest poljskih i brdskih topova Ibrahim-paša do Sarajeva. Drugog šabana 1292/ 1875. godine stigla je u Sarajevo, gdje joj je priređen veličanstven doček. Na doček su izašli svi politički i vojni dostojanstvenici, narodni prvaci, ulema, narod, vojska i učenici do mjesta Hanić i Lipe iza Višegradske kapije u Sarajevu.

»Hrkai Šerif« bila je umotana u svilenu i iskičenu bošću. Tako umotana nošena je objema rukama izdignutim iznad glave, a pratnja je, idući pješice, skrušeno, iskazujući dužno poštu, gromoglasno učila tekbire i pratila je sve do Begove džamije. Tu je u turbetu Gazi Husrev-bega pohranjena u posebno izgrađeni stakleni ormarić, koji je okačen na zid prema jugoistoku (prema Kibli). Prenosi se da je svaki sultan prilikom ustoličenja slao u Mekku prekrivač za Ka'bu i u Medinu zastore na »Revdai mutahheru« (Muhamed a. s. kabur). Novi prekrivač i zastori su stavljeni na mjesto starih, a ovi bi bili vraćeni u Istanbul gdje bi bili pohranjeni u posebne trezore na čuvanje i po potrebi rezani na komade veličine 2 x 1 m² i slati u pojedine pokrajine i veća mjesta, kao što je to ovog puta poslato u Sarajevo.

U to doba u Bosni su vladali nemiri i pobune. Postoji mišljenje da je Porta koristila ovu priliku, da ubaci vojna pojačanja, a da to ne bude upadno i da ne izazove veće negodovanje masa.

Prema Medžmui Uzunića Esad ef.¹¹⁾ hadži Ahmed Asim-beg je 1285/1868-69. godine krenuo sa svojom majkom na hadždž. A prema H. Kreševljakoviću¹²⁾ hadždž je obavio 1870. god. Dok je bio na hadždžu na dužnosti mutevelije zamjenjivao ga je rođak Asim ef. Uzunić koji je postavljen za zamjenika hudždžetom od 20. oktobra 1869. - 14. redžeba 1286. godine. Koji je od ova dva podatka tačniji, teško je reći. Uzunić je rođak h. Ahmedu Asim-begu, osim toga učestvovao je u njegovu radu i zamjenjivao ga, kada je bio odsutan iz Sarajeva, pa bi bilo

⁹⁾ Uzunić Esad ef.: Gulšeni es'adija, koja se vodi u Gazinoj biblioteci pod nazivom sidžil 127, L 44b i L 45a (nepaginirani).

¹⁰⁾ Muvekit: Tarihi dijari Bosna, sv. IV, L 174 a i b.

¹¹⁾ Uzunić Esad ef.: Gulšeni es'adije (sidžil 127), L 44b i 45a (nepaginirani).

¹²⁾ H. Kreševljaković: SPOMENICA Gazi Husrev-begove četiristogodišnjice, str. 135.

logično da poznaje život i rad svog rođaka. Prof. H. Kreševljaković je opet sakupljao podatke iz siđžila i drugih pisanih izvora i njegovi su podaci pouzdani. Jedino bi se mogla potkrasti greška onima koji su mu sa turskog prevodili. Ovo nije jedini slučaj neslaganja podataka u godinama, koje nalazimo u pisanim izvorima. Obično su neslaganja za jednu ili dvije godine.

Dok je bio na hadždžu, obolio je, ali je to bila snošljiva bolest, pa je po povratku nastavio sa radom. Međutim 1294/1877. godine osjetio je veću malaksalost, pa je od Konaka zatražio odmor.

Godine 1297/1879. pojavio se požar i nanio veće štete vakufskim objektima. Između ostalih objekata, tom prilikom izgorio je Đulov han, koji se nalazio na mjestu današnje ograde medrese i Islamskog fakulteta. Đulov han je graničio sa Hanikahom, a ulaz mu je bio iz ulice Sarači.

Nakon ulaska austrijske vojske u Bosnu h. Ahmed Asim-beg odlazi u Tursku. Nakon nekoliko mjeseci vratio se u Sarajevo, prodao nešto imetka i sa familijom odselio u Istanbul. Tu je živio par mjeseci, kupio kuću u Karamurselu i tamo odselio. Međutim, tamošnja klima nije mu prijala, pa se vratio u Istanbul. Dok je bio u Turskoj, traženo je od njega da se odrekne tevljeta (uprave vakufom) u svoje ime i u ime svojih nasljednika. On na to nije pristao i 1300/1882. godine vraća se sa porodicom u Sarajevo i ponovo preuzima dužnost mutevellije Gazina vakufa.

Hadži Ahmed Asim-beg je učestvovao u mnogim borbama, koje su se vodile protiv ustanika, a učestvovao je i u otporu austrijskoj vojsci, koja je nadirala iz pravca Donjeg Vakufa i Travnika. 1279/1862. godine odlikovan je za junaštvo u borbi sa Crnogorcima. 1283/1866. g. dobio je orden »Medžedijje« V stepena, a 1285/1869. g. orden »Medžedijje« IV stepena. Godine 1866. imenovan je carskim kapudžibašom. Sva ova odlikovanja dobio je na preporuku Šerif Osman-paše, s kojim je gajio izvanredne prijateljske odnose. 1282/1865. godine izabran je od naroda u Idarei medžlis (Upravno vijeće). Ovaj izbor potvrdila je i Porta i imenovala ga članom tog vijeća.

Dok je bio u Turskoj vakufom je upravljao Esad ef. Uzunić, a pomagao mu je dugogodišnji mutevellijin pomoćnik Idris hafiz Travničanin, koji je bio desna ruka i h. Ahmed Asim-begu i njegovim nasljednicima.

Zadnjih godina svoga života h. Ahmed Asim-beg je radio kao i u početku svoje uprave na obnavljanju vakufskih objekata nastradalih u požaru 1879. god. Nakon godinu dana po povratku iz Turske u Sarajevo, bolest, koja se pojavila još dok je bio na hadždžu, i cijelo vrijeme tinjala, sada mu se pogoršala i prikovala ga za postelju. Ubrzo se preselio na drugi svijet 1301/1883. godine, a po Kreševljakoviću¹³⁾ 18. džumada II. 1302. (4. aprila 1885). Pokopan je u Hemzaninom groblju.

¹³⁾ H. Kreševljaković: SPOMENICA Gazi Husrev-begove četiristogodišnjice, str. 136.

Imao je dva sina: Mehmed Behdžet-bega i Hasan Hamdi-bega. Mehmed Behdžet-beg je rođen 1858. godine. Za svoje uprave sagradio je šadrvan i modernu zgradu za Gazin mekteb (na prostoru izgorjelog Đulova hana) i do nje zgradu za kiriju u današnjoj Titovoj ulici. Zgrada mekteba podignuta je 1887. godine. 1901. godine odrekao se dužnosti mutevellije, a naslijedio ga je brat mu Hasan Hamdi-beg.

SUMMARY

Ahmed Asim-bey Muteveliç (1824-1885) was the manager (mutaw-walli) of Gazi Husref-bey waqf from 1856 to the end of his life. Although in this period of time this institution suffered several damages either by fire or for some other reason, under the management of Ahmad Asim-bey it started flourishing. The buildings for the waqf hospital and the library were built, the minaret was erected, the muwaqqithane was founded etc. The valuable acquisitions of the waqf of that time were a building plot at Tešanj and several profitable buildings in Sarajevo.

Ahmad Asim-bey Muteveliç also wrote poetry in the Turkish language. Two of his poems, one chronogram and three qit'as are found in a codex which is kept in the Oriental Institute in Sarajevo. This paper contains their fascimiles together with the translation into Serbo-Croat. The author also presents the basic data on the life and work of this learned and deserving citizen of Sarajevo of his time.

Hadži Ahmed Asim-beg Muteveliċ: Ja Rabbena i Sakija. Rukopis u
Orientalnom Institutu u Sarajevu, Codex br. 2932, L 97b

Hadži Ahmed Asim-beg: kronogram sestri Fatimi i tri kitee. Rukopis u
Orijentalnom institutu u Sarajevu, Codex br. 2932, L 114b